

Komentář Dalibora Dědka ředitele firmy Jablotron:

Možná už se vám to také stalo. Řemeslník se opatrně zeptá, zda na to chcete účet, anebo budete raději platit nižší cenu bez dokladu.

V České republice se prostě přivírá oko nad tím, že část peněz v byznysu teče bez toho, že by se z nich odváděla daň. Naše firma měla téměř 15 let pobočku na Tchaj-wanu. Díky tomu jsem měl možnost poznat o této zemi hodně zajímavého.

Jedna z věcí, kterou jsem zpočátku nechápal, byla posedlost Tchajwanců sbírat v obchodech účty. Bez rozdílu, zda si kupují láhev vody, nebo ledničku, si účtenky pečlivě ukládají. Když jsem někde v obchodě nechal ležet účet u kasy, tak mi obvykle prodavač zapomenutou účtenku úslužně vnucoval. Pokud jsem nakupoval s přáteli, měli upřímnou radost, jestliže jsem jim své účty přenechal. Dlouho jsem to považoval za místní úchytku. Později jsem ale pochopil, že je to výsledek neuvěřitelně chytrého kroku, který tamní ministerstvo financí zavedlo už v roce 1951.

Oficiálně se to jmenuje Uniform Invoice Lottery jako téměř každá dokonalá věc je naprosto jednoduchá. Všichni podnikatelé na Tchajwanu musí používat registrační pokladny. Každý účet z registrační pokladny má unikátní osmiciferné číslo. No a 25. v každém lichém měsíci pořádá ministerstvo financí velkou státní loterii. Vylouští šest výherních čísel a vy si zkontrolujete všechny své účtenky za předchozí dva měsíce. Za účty, na nichž se shoduje poslední trojčíslí, vyhráváte 200 tchajwanských dolarů (114 korun). Za čtyřčíslí tisícovku, za pět čísel čtyři tisíce a tak postupně až dva miliony tchajwanských dolarů.

Je přitom úplně jedno, zda byla vaše účtenka za deset korun, nebo za desetitisíce. Tchajwanský bernák si tak vlastně z celého národa udělal kontrolní orgán, který žádnému obchodníkovi neodpustí nevystavení daňového dokladu.

Navíc vítězné účtenky, za něž si vyzvednete svou výhru, zadá finanční úřad do počítače a zkontroluje, zda se údaje shodují s tím, co přišlo z registračních pokladen od podnikatelů. Pokud ne, tak běda.

Vlastně je to ďábelsky jednoduché a neuvěřitelně účinné. Uvádí se, že zavedením této státní loterie se zvýšil na Tchaj-wanu výběr daní o 75 procent. Daňová loterie tam funguje déle než 50 let a všichni si díky ní zvykli, že je normální platit daň. Nikdy jsem se tam nepotkal s žádným pokusem obejít systém. Zřejmě díky tomu, že všichni řádně platí daň, je na Tchaj-wanu jednotná sazba daně z přidané hodnoty (DPH) jen 5 %.

Pozn: A na něco podobného ten kreten Kalousek nemá. Radši nechá Vietnamcům a jim podobným, včetně našich tzv. "podnikatelů" zmizet miliony i miliardy z daní a vyřeší to jednoduše zvyšováním DPH, zdaněním moravských vín, zvyšováním jiných daní, snižováním či zrušením různých sociálních dávek atd.